SOCIETATEA MITROPOLITANĂ

Nr. 115. Sibiiu, Marţi, 3 Octomvrie v. 1878. *Anul XXVI.*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL:
Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru **străinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la:
Administraţiunea tipografiei archidiecesane, Sibiiu, strada Măcelarilor 47,
şi la espediţiunea de inserţiuni **Haasenstein & Vogler** in Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Corespondenţele sûnt a se adresa la:
Redacţiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se înapoiéză.

INSERŢIUNILE:
Pentru **odată** 7 cr., — **de douĕ ori** 12 cr., — **de trei ori** 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Cuvent presidial

la deschiderea congresului 1878.

Prea sânţiţilor domni şi fraţi episcopi! Preastimaţilor domni deputaţi! Iubiţilor fraţi, iubiţilor fi sufletesci!

După un restimp aprópe de patru ani intregi astădi avem fericirea de a vedea iarăşi intrunită aicia suprema corporaţiune a bisericii nóstre naţionali, adecă congresul provinciei nóstre metropolitane, pentru a-şi suscepe agendele sale ordinare.

Momente rari şi preste tot de mare insemnetate sûnt în viéţia nóstră socială bisericéscă intrunirile congreselor, în cari adecă ierarchii impreună cu representanţii aleşi ai clerului şi ai poporului din intréga provincie metropolitană se adună pentru a regula prin bună conţelegere organismul vieţii nóstre publice bisericesci şi a da funcţiunilor aceluia direcţiunea salutară.

Momentul de faţă pe lângă insemnătatea sa generală cu atâta ni se presintă incă şi mai serios, cu cât mai tare se sêmte: că regularea ulterióră a trebilor nóstre bisericesci, suplinirea lacunelor din statutele ce le avem deja, coregerea conceptelor diferite despre potestatea bisericéscă, esplicarea şi aplicarea corecta a instituţiunilor mai nóue aduse în armoniă cu basele canonice, apoi aflarea mijlócelor ce ni mai lipsescu la regularea şi susţinerea organismului bisericescu, si preste tot promovarea scopurilor, cari ne unescu intr'o biserică naţională, — dic tóte acestea pretindu intréga solicitudine a congresului nostru.

Este acesta cu deosebire pentru mine un moment serios, când adecă aflândume acum pentru ânteia óră ca archiepiscop şi metropolit în faţa congresului nostru ordinariu, recuget la greutăţile multifarii, cari în decursul timpului am avut de ale intempina în oficiele mele, şi cari au adus cu sine, ca să lipséscă incă multe din celea sperate şi să nu fiu în stare de a presenta supremei nóstre corporaţiuni bisericesci tóte resultatele, câte le doriamu a le ajunge prin funcţionarea mea.

Cu tóte aceste me simt indreptăţitu a spera: că congresul nostru deja intrunit va apreţia cu indulginţia celea din trecut, iar mesurile pentru viitoriu le va combina aşa, ca acele să-mi dee modru şi putinţa de a satisface justelor asteptări intr'o mĕsură, carea şi pentru mine, dar mai mult pentru publicul nostru bisericesc să fie pe deplin mulţămitóre.

Nutrit de acéstă speranţă ve salut cu sincera dragoste Preasânţiţilor fraţi episcopi şi Preastimaţilor deputaţi congresuali, şi contandu la un curs normal al desbaterilor nóstre congresuali, sesiunea ordinariă a congresului nostru naţional bisericesc pentru noul period, în care ne aflăm, o dechiar de deschisă.

Revista politică.

Până una altă ministeriul provisoriu din Buda-pesta s'a intocmit astfeliu: Tisza ia provisoriu finanţele asuprăşi, ministeriul de interne 'l ia Wenkheim, Széll ese cu totul din cabinet; ceilalţi ministri 'şi păstréză portfoiurile, se înţelege tot provisoriu.

Ministrul president Tisza în cualitatea cea nóuă va fi ţinta celor mai vehemente atacuri. În deosebi stânga estremă pregătesce o moţiune, după cum ne spune „P. Journal“, prin care cere darea ministeriului în judecată şi speră, ca pentru moţiunea acésta va căstiga şi oposiţiunea întrunită.

Dincolo de Laita plóuă la combinaţiuni asupra candidaturilor ministeriale. Până acum însă sûnt tóte numai combinaţiuni prăsite în capetele celor ce nu stau în nici un raport mai intim cu cercurile normative. Atâta este, sau cel puţin se póte considera ca positiv, că principele Auersperg nu va mai lua asuprăşi sarcina constituirei unui cabinet. „Noi, să fie dis Auersperg, am fost atacaţi cam cu necruţare de parlament şi suntem obosiţi de guvern. Maj. Sa m'a întrebat — continuă Auersperg—nu iaşi putea recomanda din parlament bărbaţi capabili de guvern; pentrucă în ministri actuali are încredere, în bărbaţi noi nu póte avea. Principele însă n'a putut recomanda pe nimenea, cine ar fi în stare să represinte majoritatea din parlament. Interesant este următoriul pasagiu pus de „Tagespost“ din Graţ în gura principelui togma la ocasiunea audienţei, de care fu vorba. „Presa oficiósă, se dice acolo, nu costă nici un cruceriu, dară presa oposiţiunală primesce bani ca să tacă. La facerea pactului ne mai trebuiea vreo câteva voturi şi acestea neau costat mulţi bani.“

„Bud. Corr.“ afirmă, pe respunderea proprie, că Pretis, ministrul de finanţe de până acum, va incerca compunerea unui cabinet austriac, Chlumecky va lua alt resort şi în locul lui va vení bar. de Pillersdorf, vicepres. casei deputaţilor dela senatul imperial.

Faima, ce se respândise, că Schmerling încă ar fi fost primit în audienţă la Maj. Sa o deminte „P. Ll.“ cu tot adinsul. Va se dică, Schmerling n'a intrat până acum în nici una din combinaţiunile privitóre la fiitórea compunere a cabinetului cislaitan.

Crisa se pare a se intinde şi în ministeriul comun. Se vorbesce, că ministrul comun de finanţe Hoffmann încă s'a desfăcut de politica lui Andrássy.

O comisiune în ministeriul de esterne în afacerea administraţiunei Bosniei şi Erzegovinei a terminat desbaterea proiectului seu. Acéstă comisiune s'a ocupat şi cu repatriarea emigraţilor bosniaci şi erţegovini.

Turcii se bucură fórte mult de crisele ministeriale din Austro-Ungaria şi speréză, că Austro-Ungaria are să mai dea încă de multe nĕcasuri.

„Bohemiei“ i se scrie din Constantinopole, că acolo se radimă bărbaţii politici fórte tare pe scirile din Ungaria şi în cercurile porţii se vorbesce fórte des despre „vitezii unguri“, cari „la cas de nevoie vor sări Turcilor într'ajutoriu şi cu o revoluţiune“. Sûnt vre-o câte-va dile de când Turcii îşi arătară nerusinarea prin o notă, mai apoi prin conversaţiunile despreţuitóre în salónele constantinopolitane, şi în fine acum vin şi ameninţă pe Austro-Ungaria să nu între în sangiacul Novibazarului, căci va da de o nenorocire mare.

Din Livadia are „N. W. Tagbl.“ scirea, că în castelul de vară al ţarului se petrec lucruri mari. Este vorba că Rusia are să fie dăruită cu constituţiune representativă. În legătură cu acésta se vorbesce şi de o schimbare pe tron. Imperatul, care nu crede că se va afla îndată în regimul representativ, are de gând a se retrage, făcând loc pe tron fiiului seu, clironomului.

Din Bucuresci se telegrafeză, că după o luptă viforósă, camera a respins moţiunea minorităţii: de a nu primi Dobrogia, — şi a acceptat cu 83 contra 16 voturi supunerea la disposiţiunile tratatului din Berlin. Camera un milion a votat de lei pentru ocuparea şi administraţiunea Dobrogei.

„Italie“ vindică Italiei dreptul de a ave un representant în consiliul chedivului din Egipt.

FOIŢA.

Internatul căpitanului George Cristureanu.

Pentru scolarii ortodocsi săraci de la gimnasiul român din Braşov.

(Incheiere).

Testament.

În numele lui Dumnedeu în Sf. Treime-Tatăl, care prin fiul seu Isus Christos a învĕţat pre următorii sei, ca să se pregătéscă prin fapte bune la viéţa de veci, ca să fie una, avênd dragoste şi ca să fie îndurători cătră cei lipsiţi; care prin sfântul seu duch a luminat şi sufletul meu; m'a condus la fapte bune în viéţa mea şi mi-a ajutat, binecuvêntând ostenelele mele, încât cu ajutorul lui Dumnedeu am putut din nimica să fac o avere pe dreptate şi prin economie fórte strictă, cu care în viéţa mea, am fost îndestulat; acum dispuiu pentru viitor de acésta. După ce Dumnedeu a voit, ca eu clironomi de aprópe, adecă: părinţi, fii, fraţi şi nepoţi să nu am, cum şi aceia, că eu cu sociele mele, cu care am fost căsătorit, dintre care cea dintâiu a murit şi unica fiică, care am avut cu ea incă a murit; iară de soţia din urmă m'am despărţit prin formele bisericesci fără ca să avem copii şi fără ca să aibă ea vr'un drept de pretensiune asupra averii mele de o parte, de altă parte venind eu în Transilsilvania la bĕtrânetele mele şi lipindu-mĕ de cel mai sincer amic şi duhovnic al meu, de Marele Părinte Metropolit român gr. or. Andreiu Şaguna, m'am încântat de faptele sale şi m'am hotărît a face şi eu după el, cât voiu putea şi anume: pentru Românii gr. or. din Transilvania; pentru acesti fraţi asupriţi ai cercatei mele naţiuni române.

Spre acest scop am hotărît incă până mĕ aflu din mila lui Dumnedeu în deplină consciinţă a aşeza şi a lăsa în modul cel din urmă şi nestrămutabil următórele disposiţiuni, care după mórtea mea să se esecuteze cu mine şi cu averea mea după următórele puncte:

1. Testamentele făcute de mine, codicilele şi tóte scrierile, făcute până acum, pentru casul de mórte şi pentru avere înaintea acestui Testament afară de Testamentul casei din Braşov Nr. 416, care se află la judeţul Braşovului şi afară de dania Stupinei făcute la scólele române gr. ort. din Braşov şi de dania pămênturilor făcute la Seminarul gr. or. din Sibiiu, le desfiinţez şi să se socotéscă, ca nisce hârtii albe.

II. De clironom universal al meu las pe sfânta biserică română gr. ortodocsă din Braşov în Scheiu, cu hramul Sfântului Nicolae, cu îndatorirea, ca onor. Epitropi, onor. Comitet şi Sinodul parochial, să esecuteze dupĕ mórtea mea următórele:

a) Casele mele din Bucuresci, din Mahalaua „Pitarmoş“ sau Popa Ivascu, aprópe de piaţa Amzei şi de Grădina Episcopiei aflătóre într'o curte dóuĕ părechi case acoperite cu fer alb englizesc sub Nr. 22 lipite de casele lui Costache Creţulescu englez, să le inscrie după mórtea mea pe numele bisericei sfântului Nicolae din Scheiu în Braşov. Sfânta biserică după mórtea mea în viitor să îngrigiască de ele şi să ea venitul lor. La cas când nu s'ar putea casele inscrie pe numele Bisericei sfântului Nicolae, séu n'ar putea să aibă biserica proprietate în România, la acest cas o imputernicesc pe sfânta biserică, ca să le vêndă — aflând că mie mi s'a oferit pe ele patru mii de galbeni, — căci sûnt solide şi la loc de frunte. — Venitul lor este adi chirie 235 de galbeni, din cari scoţindu-se dările şi spesele, rĕmâne un venit anual de 200 de galbeni, căci dările şi spesele nu se sue mai sus de 35 de galbeni. Astfel casele dau un venit curat pe an preste o mie florini val. austriacă. Dacă sfânta biserică nu va putea îngrigí de acele case a le mele din Bucuresci şi le va vinde, cu banii căpătaţi pe case după vênzare să cumpere o moşiă, care să aducă venit curat preste o mia florini val. austriacă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dela congresul național bisericesc al Românilor greco-orient. din Ungaria și Transilvania.

Sibiiu 1 Octomvre 1878.

În conformitate cu literile de convocare ale Esl. Sale părintelui Metropolit un numĕr însemnat de deputați congresuali din tóte 3 diecesele au asistat adi în biserica din cetate la serviţiul divin clebrat de părintele Metropolit cu numĕrósă asistenţă preoţéscă, pentru învocarea spiritului sfînt asupra membrilor congresului.

Cele rituale terminate deputaţii adunaţi în biserică primiră la ½ óre în mijlocul lor pre Esl. Sa păr. Metropolit, care după ce salută pre membrii adunaţi ai corporaţiunei supreme a bisericei nóstre, arătă insemnătatea acestui moment, când representanţii clerului și poporului se ved după un interval de aprópe 4 ani de nou intruniţi pentru a regula prin bună inţelegere organismul bisericesc, și a da funcţiunilor aceluia direcţiunea salutără. Atrage atenţiunea asupra solicitudinei deosebite ce va pretinde acest congres dela deputaţi, căci trebuesc create multe dispositiuni nóuĕ, pentru a implini lacunele ce s'au vĕdut în statutul organic, altele trebuesc esplicate și aplicate conform instituţiunilor mai nóuĕ și aduse totdeodată în legătură cu canónele, pentru ca așa să se promoveze sublimul scop, pentru a cărui realisare ii intrunesce biserica naţională la acest loc. Arată apoi că, fiind incă la inceputurile oficiului seu ca Metropolit, a intîmpinat multe greutăţi, cari au adus cu sine că, multe din cele ce s'au așteptat, nu s'au putut impliní. Pentru aceste cere indulgenţa congresului, iar cele ce congresul va afla de bine a dispune, crede că vor fi făcute așa în cât publicul bisericei și dênsul insuși să fie pe deplin mulţămiţi. Cu aceste decalră congresul de deschis.*)

Pentru purtarea provisorică a agendelor scripturistice presidiul designéză pre membrii: Mihălţan, Beleș, Suciu, Ionaș, Rotar, Muntean, Aron Damaschin, Mangra, Pipoș și provócă apoi pre membri a-și preda credenţionalele.

Acéstă afacere terminată, să trece la dispunerea celor de lipsă pentru verificarea membrilor. Presidiul în conformitate cu regulamentul afacerilor interne propune, ca pre deputaţii din archidiecesă să-i verifice deputaţii din diecesa Aradului, pre cei din diecesa Aradului să-i verifice cei dela Caransebeș și pre cei din diecesa Caransebeșului, cei din archidiecesă.

Propunerea să primesce, anunciându-se ședinţa următóre pe mâne Luni la 11 óre. La ordinea dilei raporturile comisiunilor de verificare.

Cu aceste ședinţa se incheie la 1 ½ óre.

*) A se vedé cuvênt. pres. pe pagina din frunte. R.

Ședinţa II

din 2|14 Octomvie 1878.

Ședinţa se deschide la 11½ óre. Se dă cetire protocolului ședinţei precedente și după câte-va modificări formale protocolul se declară de verificat.

Presidiul pune la ordinea dilei: Rapórtele secţiunilor pentru verificarea membriior congresuali.

Secţiunea deputaţilor aradani prin raportorul lor. V. Mangra arată, că a esaminat actele de alegere a membrilor din archidiecesă și propune verificarea a numai 14 deputaţi parte mireni parte clericali.

Se incinge o lungă desbatere, în care dep. V. Babeș combate procederea secţiunilor susţinênd, că aceste nu au dreptul a dificulta decât esclusiv alegerile însoţite de vre un protest

Presidiul constată, că secţiunile sûnt îndreptaţite a propune verificarea ori cărui membru și hotărîrile ei vin a se lua simplu spre sciinţă. Concluse nu se pot aduce, căci congresul nu este constituit.

Roportorul secţiunei II însărcinate cu verificarea alegilor în diecesa Caransebeș. A. Trombiţaș arată, că deși aprópe tóte actele de alegere sûnt defectuóse, totuși se propun spre verificare toţi, cari s'au ales fără să se fi făcut protest în scris, anume se propun a se declara de verificaţi 6 inși din cler și 10 din mireni, cu totul 16 deputaţi. Actele membrilor neverificaţi se predau comisiunei verificătóre.

Secţiunea pentru verificarea alegilor în diecesa Aradului prin raportorul sĕu I. Petric propune spre verificare pre toţi cei din cler, în numĕr de 7 și 6 dintre mireni. Actele a doi aleși mireni fiind defectuóse se predau comisiunei verificătóre.

Presidiul constată și anunţă. că cu totul se declară de verificaţi 21 din cler și 22 mireni, laolaltă 43 deputaţi. Fiind-că mai lipsesc dar cel puţin 3 deputaţi verificaţi pentru a se puté congresul coustituí este de părere, ca secţiunile să continue lucrarea lor, esaminând actele deputaţilor cari și-au presentat credinţionalele de astădi.

După ce presidiul presintă aceste credinţionale și dóuĕ cereri pentru concediu; dep. V. Babeș ţine o lungă și înfocată vorbire, declărând procederea secţiunilor de un capriciu nemai pomenit și văerându-se că prin acésta s'au călcat în picióre dispositiile legei etc.

Terminând dep. V. Babeș. presidiul numai decât anunţă ședinţa procsimă pe mâne în 3/15 la 9 óre în. d. a.

Ședinţa se închee la 12¾ óre.

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Nocrichiu-Cincu mare, 14 Sept. 1878. Dle Redactor! Neamicul binelui comun, care cugetă a se face pre sine de un mare apĕrător al moralităţei pentru comunele Ghijasa inferióră și Ilimbav din tractul protopopesc Nocrichiu-Cincu mare și cercătoriul de a face pe administratorele tractual, pe consistoriu și metropolit atent la susţinerea moralităţii pentru aceste comune, a eșit iar în public cu interpelaţiuni sub firma: „Opiniunea publică metropolitană.“

Om mare se face dumnélui, carele se pune și în fruntea opiniunei publice metropolitane.

Când însă ar face acésta cu publicarea și a numelui seu și pe cărări legali, i-ar putĕ și alţii póte aproba încâtva părerea; fiind însă că dumnélui nu o face așa, se vede că nu se cugetă la vre-un folos comun, ci numai la denunţări și la înnegriri de persóne, nu cred a-și afla aprobatori.

Eu însă carele scriu acestea, și am combătut interpelaţiunile lui mîrșave și la 28 Martiu în „Telegraful Român“ Nrii 31—32 din anul trecut pe cale jurnalistică legale, nu-l pot cunósce de om al binelui comun, ci de om neodichnit fără statornicie și fără ocupaţiune de folos, de sine stricat, luptând în sec, se strice și altora putênd.

Cine póte fi interpelatoriul faimos, nu pot sci eu cu siguritate; cred însă după cum am dis și în anul trecut, că póte fi acela, cărui în sinodul protopopesc i s'a dis óre când: „ai destule lefterii, nu trebue se mai aibi și acésta“, — sau dacă cumva nu tocma acesta, óre carii dintre cei ce se diceau pe sine: „bine simţitori“, ceea ce presupun de acolo, că de acest fel de ómeni nu s'au cruţat în secului care se dice al luminilor, nici un metropolit, nici un episcop, și nici o persónă însemnată din consistoriu din marea nóstră metropolie a se interpela și a se teștelí prin jurnale publice ca de fii lor credincioși, fără sfială de rușine.

Ce va dice metropolitul cu consistoriul seu, de cari interpelatorul neruşinat, pe o așa cărare órbă se atinge, nu sciu eu; cred însă că ca un părinte bun și mai pre sus decât a se uita la astfel de secături copilăresci, le va trece; privind la fii cei rei cu indulgintă, și lăsându-i ca pe unii de cari nu are a se teme, și i-a crescut ajutorindu-i, a-și căí eiși de ei greșala și pecatul.

Eu însă, carele deși mĕ ţin în câtva fălos, — vedênd cât se intereséză interpelatorul de caracterul meu neînsemnat, dorind a-l cunósce pe dumnélui după persónă și după merite — cu acéstă ocasiune îi declar întréga interpelaţiune de o scornitură maliţiósă, și de o minciună gólă; putêndu-i areta eu ori și când ce am lucrat în aceste comune, și în acest protopopiat pus pe înălţimea lui de 18 ani.

Atâta de astă dată dle Redactor, prelângă care cu tot respectul Te rog, a da fără întârdiere loc și acestor puţine șiruri, în preţuitul jurnal ce redigiaţi, spre adevĕrata orientare a on. public cetitor.

Administr. protopopiatului.

Protocólele Congresului din Berlin.

Protocolul Nr. 15.

Ședinţa din 8 Iuliu 1878.

(Urmare).

Presedintele constată, că principiele articolului XVIII sûnt confirmate, sub reserva complimentului, ce trebuesc a prepara plenipotenţiarii Angliei și Rusiei.

Caratheodory-pașa dice, că pentru acea ce 'l privesce nu ar avea nici o schimbare de propus la art. XVIII. Dênsul nu are cunoscinţă de negociaţiunile posterióre tratatului de San Stefano, în care a făcut alusiune comitele Șuvaloff, că va solicita asupra acestui punct instrucţiunile guvernului seu; dar că totuși plenipotenţiarii otomani sûnt la disposiţia comitelui Șuvaloff pentru redacţiunea noului articol de cât va fi vorba de a se confirma decisiunea dată de comisiunea micstă în privinţa cestiunei districtului Khotur.

Presedintele amintesce că, în ședinţa precedentă Congresul pusese la ordinea dilei de astădi resultatul întrevorbirilor complimentarie asupra diferitelor cestiuni de detaliu relative la cetatea și portul Batum. Plenipotenţiarii interesaţi nefiind încă în putinţă de a face cunoscute decisiunile lor, cestiunea e amânată pentru ședinţa viitóre.

Procedând la punctul următor al ordinei de di, presedintele observă, că lord Salisbury s'a angajat a comunica Înaltei Adunări resultatul unei inţelegeri ulterióre cu plenipotenţiarii otomani asupra redacţiunei articolului XVI privitor la Armeni.

Lord Salisbury dă cetire redacţiunei concertată între plenipotenţiarii Marei Britaniei și ai Turciei.

Sublima Pórtă se angajază a realisa fără nici o întârdiere, îmbunătăţirile și reformele cerute de trebuinţele locale în provinciile locuite de Armeni și a garanta siguranţa acestora contra Kurdilor și Circasienilor. Ea va da cunoscinţă în mod periodic de mĕsurile luate în acest scop puterilor cari vor veghía la acésta.

III. (Cu) venitul caselor mele din Bucuresci, séu al moșiei semnate în p. II. lit. a, în cei trei ani dintâiu după mórtea mea să'l ea sfânta biserică, pentru ca să acopere cheltuelile și spesele, care s'au făcut la îmormêntarea mea, aședêndu-mi corpul în Monumentul din Cimiterul de la sfântul Nicolae, care mi l'am pregătit eu.

Înmormêntarea mea să se facă cu cuviinţa, care va afla-o sfânta biserică în inţelegere cu D. Andrei Popovici, amicul meu. Cu banii, ce vor rĕmânea din venitul celor trei ani după mórtea mea. care vor fi preste trei mii florini val. austriacă, după acoperirea speselor înmormêntărei și cu cei ce se vor afla gata séu în polițe să se plătéscă ce va fi de plătit. Apoi onor. Comitet parochial séu onor. Sinod parochial să facă o rênduélă, ca să se facă parastas în diua de sf. George și să pomenéscă, făcêndu-se rugăciuni pentru sufletul meu în tot anul.

IV. După trei ani de la mórtea mea îndatorez pe sfânta biserică a sf. Nicolae. și ca datóre să dea lumină și îndurare, cred că primesce a îngrigí, ca cu venitul caselor mele din Bucuresci, al banilor de pre ele, dacă se vor vinde, séu al moșiilor care se vor cumpăra din acei bani, luaţi de pre case, să se înfiinţeze — după dorinţa, ce a avut prea iubitul meu Părinte Metropolit Andrei Șaguna, — un Internat pentru adăpostirea, hrana și crescerea morală a studenţilor Români gr. ortodocși, cari vor învĕţa în Gimnasiul român gr. ort. în Scólele reale și comerciale române gr. ort. din Brașov. Numele să-l pórte: „Internatul Căpitanului Cristureanu. Înfiinţarea lui să se facă îndată, după trei ani de la mórtea mea. Folosirea să se facă astfel:

a) Până se vor crea mijlóce, spre a se cumpăra o casă, să se ea o casă corespundĕtóre cu chirie. În acéstă casă să se așede o femee morală, séu bărbat, cum va găsí Comitetul parochial cu cuviintă, ca să îngrigiască de curăţit, de spălat, de încălţit și de un cost fórte simplu, la atâţi scolari săraci, câţi se vor putea prevedea din venitul de la casele mele, séu vêndêndu-se din venitul banilor, séu al moșiei, ce se va cumpăra pre ei. Costul îngrigirea în dile de post să fie cu post.

b) Aședarea scolarilor români gr. or. săraci în Internatul meu, să se facă prin concurs, către comitetul parochial al bisericei sf. Nicolae, care va primí pre cei mai săraci, pre cei mai morali si pre cei mai diligenţi și'i va așeza în internatul meu.

c) Fiind că m'am convins, că din cuartire își insușesc Scolarii năravuri bune séu rele și fiind că doresc, ca Internatul meu, să ajungă acel scop, ca Scolarii să créscă cu frica lui Dumnedeu, cu moravuri bune și religioși, dispuiu: ca să fie un Director al Internatului; fiind că am încredere în Duhovnicul, ce mi-am luat acum Părintele Bartolomeiu Baiulescu; fiind că l'am îndatorat în viéţa lui să se róge lui Dumnedeu, pentru sufletul meu și fiind că este catichet la scóle, îl las, ca să fie — până va fi în viéţă — ca director al Internatului meu, să'l cerceteze în tótă diua; să îngrigiască de crescerea bună a scolarilor. Pentru aceste osteneli și pentru ca să-mi scrie și tipăréscă biografia mea în broșuri las, ca să aibă onorariu din venitul caselor mele séu al banilor, ori al moșiei ce se va cumpăra dóuă sute fiorini val. austriacă, pentru care îndatorez pe onor. Comitet parochial de la sf. Nicolae, ca să'i numere în fie-care an.

V. Fiind că-mi zace mult la inimă dorinţa, ca Românii să fie una și fiind că s'a măchnit sufletul meu, vedênd cum prigonesc străinii și dușmanii Românilor pe Români prin ei însuși, adecă prin lăţirea religiei unite gr. catolice, cu care nisuinţă se aduce multă și mare dihonie între Români și prin care lăţire se iau averile bisericilor românesci devenind sub administraţiunea fondurilor papistășesci; vedênd, că pentru acest scop sau încungiurat fórte tare și Românii gr. ort. din Brașov, în cât gazetele au scris în anul acesta, că se face biserică unită în Brașov, de acésta m'am îngrijat fórte tare și am scris pe Monumentul meu drept atenţiune Românilor gr. ortodocși din Brașov și drept

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Congresul dă consimţimêntul seu acestui articol.

Preşedintele ḑice, că în ultima şedinţă Caratheodory-paşa a supus Congresului o moţiune relativă la petiţiunea archiepiscopului Gherasim asupra monastirilor închinate: Tecstul acelei moţiuni este:

„Considerând, că diferendul între sântele locuri din Orient şi România, relativ la bunurile închinate, care conform termenilor protocólelor conferinţelor marilor puteri ţinute la Paris în 1758, 1859 şi 1861 şi ale conferenţei întrunite ad-hoc la Constantinopole în 1864, trebuia să fie regulat pe cale de arbitragiu, este până astăḑi incă neresolvat.

„Plenipotenţiarii otomani rógă pe acéstă Înaltă Adunare, să bine-voiască a lua în consideraţie memoriul sântelor locuri din Orient, înscris pe lista petiţiunilor presentate Congresului la Nr. 49, şi prin care petiţionarii se referă la Congres spre a se ficsa un termin pentru punerea în practică a arbitrariului şi să se numéscă un superarbitru la cas de divergenţă.“

Primul plenipotenţiar al Turciei declară, că dênsul nu a format o propunere propriu ḑisă, dar că este gata a 'şi apropia conclusiunile memoriului adresat Înaltei Adunări de sântele locuri. Escelenţa Sa atrage atenţiunea Congresului asupra deplorabilei situaţiuni a sântelor locuri ortodocse care reclamă punerea în esecutare a aranjamentelor luate de conferinţa ţinută la Paris în 1858, arbitragiul şi numirea unui superarbitriu prevĕḑute din protocolul din 30 Iulie 1858. Congresul se referă Congresului pentru numirea unui super-arbitriu.

Preşedintele esprimă îndoielile sale asupra competinţei Înaltei Adunări în acéstă cestiune străină în ea însăşi tratatelor din 1856 şi 1871 şi celui de la San Stefano. Ar dorí totuşi să recomande atenţiunei colegilor sei şi întrébă dacă vre-unul din plenipotenţiari are de presentat niscare-va observaţiuni în acéstă privinţă.

Lord Salisbury ar fi dispus să insiste dar Escelenţa Sa nu vede care ar fi sancţiunea unei decisiuni a Congresului în acéstă materie, din momentul ce independinţa României nu ar atârna de la acéstă condiţiune.

Principele de Bismarck ḑice că, în calitate de representant al Germaniei, este de părerea lordului Salisbury, şi nu cunósce în adevĕr, nici un mijloc de coerciţiune ce Congresul ar puté esercita în acéstă afacere.

Caratheodory-paşa mulţămesce preşedintelui, că a presentat Înaltei Adunări acéstă cestiune. Escelenţa Sa crede că este de dorit, ca acéstă dificultate să primésca o soluţiune spre a preveni discuţiuni ulterióre între România şi Pórtă. Primul plenipotenţiar otoman cere, cel puţin, ca în casul când înalta Adunare n'ar crede de trebuinţă a esamina afacerea, cestiunea să pótă fi ratată în afară Congresului de cătră puteri.

Principele de Bismarck ḑice, că în adevĕr, acesta ar fi singurul chip realisabil de a trata cestiunea şi crede, că colegii sei vor consimţí a scrie guvernelor lor în acest sens.

Comitele Şuvaloff amintesce, că propunerea plenipotenţiarilor francesi relativă la libertatea religiósă şi la diversele garanţii acordate tutulor cultelor, a creat un drept nou aplicabil tuturor principatelor, şi care autorisă pe cei interesaţi a susţiné la timp şi loc justele lor reclamaţiuni.

Preşedintele este de acord asupra acestui punct cu plenipotenţiarii Rusiei: Alteţa Sa este de opiniune în general, că s'ar putea da puterilor representate în Congres sarcina, de a veghia fie prin representanţii lor la Constantinopole, fie prin alţi delegaţi asupra esecuţiunei diverselor disposiţiuni la cari se fac alusiune. Cestiunea sântelor locuri puté să între şi ea în acest control. Principele de Bismarck adaogă, cu consimţimêntul Înaltei Adunări, că în ceea ce privesce acéstă din urmă cestiune, se va nota în protocol, că representanţii Puterilor sûnt gata a referi guvernelor lor, în acéstă privinţă şi a recomanda solicitudinei lor esaminarea acestei afaceri, sau pe vechele base sau pe acele ce vor resulta din deliberaţiunile Congresului.

(Va urma)

Varietăţi.

* (Reuniunea sodalilor români) din Sibiiu va serba aniversărea de ḑece ani dela înfiinţare, împreunată cu producţiune în cântări şi declamaţiuni de chorul Reuniunei sodal. români pe lângă concursul orchestrului capelei militare c. reg. a reg. 31 de infanterie. Serbarea se va ţiné în sala de la „Împĕratul Românilor“ séra la 7½ óre în 8/20 Octobre a. c. — Detaiurile se vĕd în programa separată. După producţiune masă comună, apoi joc. Inceputul la 7½ óre séra.

Întrarea de persóna 1 fl. v. a. — Logia mare 3 fl., logia mică 2 fl. Damele şi garde-damele sûnt scutite de tacsa întrârei.

Bilete se pot căpăta de sâmbătă în 7/19 Octobre şi duminecă în 8/20 Octobre până la 12 óre în tipografia archidiecesana şi sara la casă.

Venitul curat e destinat in favórea „Reuniunei sodalilor români din Sibiiu“. Oferte marinimóse se vor primí cu mulţămită, şi se vor publica pre cale ḑiaristică.

* (Societatea de lectură Petru Maior) a junimei române din Budapesta îşi ţinù prima adunare generală de constituire în 17/29 Septembre. — Se aleseră de preşedinte spectabilul domn Iosif Vulcan advocat şi redactor prin aclamaţiane, de vice-preşedinte drdul în medicină Augustin Dumitrean unanim; de secretariu; medicinistul Alesandru R. Ceuşan; de notari: technicul Traian Barzu şi medicinistul Georgiu Vessa; de casariu juristul Iuliu Traian Pop; de controlor med. Enea Hodoş; de bibliothecariu medicin. Isidor Pop. —

* (O intreprindere nenorocită.) Fabrica de chartiă dela Zernesci s'a vêndut Joia trecută la licitaţiunea a treia cu preţul de 52,250 fl. Cumperatoriul a fost Banca „Transilvania“ din Braşov. La prima licitaţiune, care fu anulată, tot acésta bancă a fost cumperat'o cu 66,000 fl.; la a dóu'a licitaţiune, asemenea anulată, o cumperase d.Steriu cu 60,000 fl. Acum dar s'a vêndut cu 14,000 mai eftin ca la prima licitaţiune. Este trist, ca o intreprindere, care a inghiţit suma oribila de aprópe 300,000 florini, se aibă o asemenea sórte, mai tristu este insă, că intră în mâni străine.

„Gaz. Trans“.

* (Decoraţii pentru Dómne). „Resboiul“ află, că guvernul din România va crea o decoraţie pentru dómne, decorându-se mai întâiu de tóte acelea, cari au căutat în timpul resboiului pe militarii bolnavi şi răniţi.

PARTEA SCIENTIFICĂ şi LITERARĂ.

Despre „dereptiunea“ [1]) în desvoltarea limbei române.

În nrii 109, 110 şi 111 ai „Telegrafului român“ dl Silasî îşi dă multă silinţă a spune încă odată şi cu alte cuvinte, ceea ce în esenţă scim din Cipariu, ca să tăcem de Diez şcl. [2]) Dl Silasî adecă face descoperirea nóuă că limba nóstră s'a desvoltat şi ea după óre care legi, între cari ar fi una de cuprinsul următor: „limba română pre *i* alu cuventeloru latine lupastrà mai numai unde acelu *i* fù lungu, éra pre *i* scurtu dein penultim'a ori antepenultim'a deinaintea unei cosunanti simple mai fóra esceptiune, ba de cele mai multe ori sî in pusetiune lu- prefece in *e*“ [3]). Nu ne îndoim de loc că, dl Silasî mai cunósce încă şi alte legi, ce le-au învĕţat din Cipariu, chiar şi fără ajutorul lui Diez şcl. În vêrtutea acestor legi dl Silasî, fiind consecent, n'ar puté să se oprésca la formaţiuni ca: *fataletate* (fătăletate), *maturetate* (măturetate), *medec, delectante* (delectânte), *anticetate* (ânticetate), *testemoniu* (testemoiu?), *coplecatiune* (coplecăciune=complicaţiune), *costetutiune* (costetuciune=constituţiune), *recapetulatiune* (rĕcăpĕtulăciune=recapitulaţiune), *Traselbania* (Trăsĕlbâia?=Transilvania) etc. etc.

Căci dupăce dl Silasî chiar espres provócă: „Se ne analogisàmu dara sî noi scrietorii sî literatorii romani, limb'a literaria, precâtu numai se póte!“, am trebuí să dăm în scrierile dsale de forme ca: dere*p*tiune (derepciune=direcţiune), reda*p*tiune (rĕdăpciune=redacţiune), dele*p*tante (deleptânte); *dechinatiune* (dechinăciune=declinaţiune), *artichiu, perichiu, sechiu; splecatiune* (splecăciune=esplicaţiune), *spusetiune* (spusĕciune=esposiţiune), *spansiune* (spânşune=espansiune), *stensiune* (stenşune=estensiune), *scelentia* (ştelinţă?=escelenţă) etc. etc. [4])

Dar să trecem preste inconsecenţa dlui Silasî. Dsa vatĕmă logica, trăgênd tocmai o conclusie din premise, ce nu esistă. Nu aceea avea să dovedéscă dl Silasî, că mai nainte, în limba română vechie, se află *e* pentru *i* scurt latin. *Thema probandum* a fost că, Românii în timpul mai nou, astăḑi au sau mai au inclinaţia a preface pe *i* scurt...; şi că prin urmare dl Silasî este în drept a scrie: vitaletate, fataletate, gigantec etc. Sau în general: trebuia dovedită inclinarea poporului român de astăḑi spre analogisare. Făcut-a dl Silasî acésta?

Dlui enuncie în mod picant: „Noi inca vremu se fimu, avemu ambitiunea de a fi poporali in materi'a dulcei nóstre limbe romanesci. Suntemu fórte jalusi de una atare poporaletate facia de delectantele sî de on. redactiune a Telegrafului rom. sî de ori cine altul.“ O asigurare ca acésta face o impresiune prea comică, când o primim de la un Ciparian cu „*scaimbările*“ cu-

[1]) Cetesce: *derepciunea.*

[2]) Pentru scopul din cestiune dl Silasî s'ar fi putut mulţămí şi de astă dată a cita pur şi simplu pe Cipariu (Gramatec'a I 1869—§ 10), precum a făcut-o mai deunăḑi (în „Familia“) cu atâta virtuositate, când spre a combate duplicarea consonantelor în limba română, n'a presentat nimic alta decât pagine întregi din Cipariu, la cari de altmintrelea puté să îndrume pe cetitor cu puţinele cuvinte: „Eu sûnt în contra duplicărei consonantelor (veḑi argumentele în Cipariu..).“ Astfel dl Silasî s'ar fi dispensat de la scrierea unui articul şi tot şi-ar fi ajuns scopul: lumea ar fi sciut pe deplin ce are dlui de a spune cu privire la cestiunea cutare.

[3]) Altcum cetim în Diez (*Grammatik I, Vierte Auflage. 1876. pag. 158*): „E *für kurzes* i *ist kein spezifischer Romanismus sondern grade ein alterthümlicher Zug der lateinischen Sprache*“ . . Şi dl. Cipariu scie acésta (veḑi Gramateca, I. pag. 29).

De aceea mai că nu póte fi vorba de „prefacerea“ lui *i* în *e*, ci mai curênd de păstrarea lui *e* în limba română; căci precum este sciut, limba nóstră ca şi celelalte limbi romanice nu s'a desvoltat din limba latină clasică.

(Dl Silasî în „Tel. rom.“ Nr. 111 a. c.)

[4]) „Dati, voi literatori romani in scrierile vóstre poporului rom. cuvente bune romanesci in forma buna romanésca sî — bunu e Ddieu! — in trei patru diecenie limb'a ne va fi reformata sî indereptata, sî voru disparé pétele hêdóse (de pe faţa limbei unui Alecsandri, Negruzzi, Odobescu, Hăşdeu etc etc Ref.)...“

---

apărare de acest rĕu, care aduce mare dihonie între fraţi aceste cuvinte:

„Scóla din Blaj n'am învĕţat,
Ci pe a lui Lazar şi pe a lui Eliad,
Ce Românismul ne au dat,
Când am fost degenerat“.

Apoi o notă mai jos: „Scóla esuitică a Românilor renegaţi“ — Monumentul meu acesta şi inscripţiunea de pre el, să se conserve şi să nu se ştérgă o literă din iscripţiunea de sus. Drept acésta, ca să se asigureze las:

a) Copie vidimată din acest Testament la sfânta Metropolie română gr. ortodocsă din Bucuresci, cu rugarea, ca să îngrigiască de acéstă disposiţiune.

b) Rog pe sfânta Metropolie gr. or. din Bucuresci, care are îndatorire după normativele bisericesci, a îngrigí de Românii gr. or. ai Ungro-Valachiei adică: de cei din Ungaria şi Transilvania, ca să nu rătăcéscă, să binevoiască a primí şi controla la dania acésta a mea, care neesecutându-se conform Testamentului acestuia, séu ştergêndu-se o literă de pe Monumentul meu; séu neprimind biserica sfântului Nicolae aceste îngrigiri, atunci sfânta Metropolie din Bucuresci română gr. ortodocsă să ea venitul caselor mele, al banilor séu al moşiilor care se vor cumpĕra cu banii de pre case, folosindu-l la sf. Metropolie în Bucuresci, spre scopul numit.

VI. Stupina mea de pe pământul Braşovului cu moşii aprópe 40 de pogóne, fie-care pogon de 1600 stângini care aduce aḑi venit anual 600 fl. v. a. o am fost dăruit Scólelor române gr. ort. din Braşov şi o am pus pe numele lor cu acea destinaţiune, ca după mórtea mea veniturile Stupinei să fie în folosul scólelor gr. ort. din Braşov, însă numai pre cât timp vor fi profesori gr. ort. îndată ce vor fi de altă religie, sfânta Metropolie română gr. ort. din Bucuresci, să ea acest venit, întrebuinţându-l la sfânta Metropolie.

VII. Fiind că m'am convins, că clerul român gr. ort. din Transilvania póte lucra mai mult pentru lumina şi morala poporului român, ca să pótă devení cler luminat — cum s'a silit nemuritorul Părinte Andreiu Şaguna, m'am îndemnat şi am făcut o danie la Seminarul gr. ort. din Sibiiu, cum am fost făcut şi la Gimnasiul român din Braşov. Am cumpărat 40 de pogóne, fie-care pogon de 1600 stângini pre pământul comunei Rotbav; o stupină cu 13 pogóne; un unghiu de fênaţă de preste 7 pogóne de la Prais şi vĕduva Prais 2 pogóne; apoi pe pământul comunei Tel, Marcoş şi Vama Buzĕului 19 pogóne. — Acestea le-am pus pe numele Seminariului din Sibiiu spre a se folosí de venitul lor. Îndată ce se va vinde un petec din aceste pământuri şi pe aceste să le ea sfânta Metropolie gr. ort. din Bucuresci sub stăpânirea sa.

VIII. În fine casa mea din Braşov uliţa nóuă de jos Nr. 416 remâne după cum am făcut disposiţiune — într'un Testament depus la judeţul Braşovului — muerei, care m'a servit anume Iohana Katernabek, născută Iohana Böm, care are un Copil schilav şi o fetiţă, ca să facă ce va vrea cu acéstă casă. Asemenea şi acareturile din casă sûnt a le ei. Datoria de pre casă o va plătí ea cu amortisaţiune.

Cu acestea am însemnat şi am aşeḑat voinţa mea cea mai din urmă ca să fie nestrămutabilă şi am chemat martorii subscrişi onorabili, care adeverind şi întărind acest Testament prin subscrierea mea proprie şi prin subscrierile numelui lor, am dăruit cu acésta tótă averea mea de trei-ḑeci şi şépte mii florini — fără casele din cetate — naţiunei române gr. ort. din Transilvania.

Braşov în anul Domnului 1874 adică: o mią opt-sute-şépte-ḑeci şi patru; Luna Novembre în 25.

(*L. S*).

Căpitan George Cristureanu m./p.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

noscute ale limbei poporului. Dar lăsând cuvintele vechi la o parte, cine din popor cu deosebire are lipsă de cuvinte nóue, cine le primesce, le întrebuinţéză şi le formézā? Lăsăm să vorbéscă dl Silasî (după Dr. Aug. Fuchs): „Antâiu e lucru la limbisti sî filologi constatatu, cà unu omu dein poporu, fia acel'a poporulu romanu, magiaru, germanu, turcu ori hotentotu, in tóta viati'a sa nu folosesce mai multu de 300—400 de cuvente.“ Va să ḑică, straturile cele culte din societatea română, literaţii cu deosebire, întrebuinţéză şi formézā cuvintele nóue.

Acum spună-ne dl Silasî, cine afară de d-lui mai scrie: vitaletate, maturetate, meret etc. În principiu, este adevĕrat, dl Cipariu susţine analogia şi în casul acesta; dar realisarea principiului în scrierile dlui Cipariu ni se presentă cu óre care — sfiélă (gramateca, sintacteca etc). Este originalitatea dlui Silasî, aprópe singura sa originalitate în filologie, a trage consecenţele din principiile dlui Cipariu, ducênd sistemul acestuia *ad absurdum*. Acésta de altmintrelea este un merit netăgăduit: cel puţin vede Românimea unde am eşí in urma urmelor cu sistemul Ciparian. Privind însă analogisarea în general ca principiu, putem constata fără cea mai mică temere de a fi desminţiţi, că maioritatea copleşitóre a Românilor nu analogiséză. Cu deosebire miliónele de Români din România, unde limba română se póte desvolta şi se desvoltéză cu deplină libertate în stat, biserică, scólă şi în tóte păturile unei societăţi diferenţiate cu inteligenţă numerósă, Românii din România, ḑicem, odată cu capul nu vreau să scie de analogisarea neologismelor; ei chiar nici nu înţeleg pe Cipariani, când acestia fac câte o *oserbatiune* (osĕrbăciune-observaţiune) de ale lor. [5])

Din norocire fraţii nostri de dincolo de Carpaţi întrebuinţéză ortografia „cu semne“, şi astfel sûntem în stare, a ne convinge pe deplin despre lipsa analogisărei în vorbirea lor. Nu numai „direcţia nóuă“ cu Alecsandri, Maiorescu, Negruzzi etc. nu analogiséză; ci aprópe la nici un scriitor, începênd de la un Odobescu, Haşdĕu etc. până în jos la cel mai neînsemnat gazetar nu aflăm neologisme formate după analogie, afară de unele escepţiuni, ce dispar cu totul. Dar în sfîrşit, însuşi dl Silasî mărturisesce că „limba nóstra romanésca poporale (nu graimu, cà amu pecatuí, de romanésc'a literaria moderna) intru atât'a iubesce pre *e* pe computulu lui *i* . . .“ Va să ḑică dl Silasî concede că, în privirea casului acesta concret literaţii români nu analogiséză. Dlui ne va concede însă şi mai departe că, maioritatea cu desĕvĕrşire precumpenitóre a Românilor cărturari în principiu nu analogiséza.

Vom vedé în numĕrul viitor, cum pricepe dl Silasî chiemarea unui filolog faţă cu starea lucrului, constatată mai sus. Cu deosebire avem de a cerceta tot aşa pe scurt că, înţeles-a dl Silasî pe Diez, Fuchs.., şi avut-a dlui dreptul a se răzima pe aceste autorităţi? —

(Va urma.)

[5]) Ne aducem aminte de un cas, care pecât ne-a înveselit de o parte, pe atât ne-a întristat de altă parte. La gara din C...a, nu departe de Sibiiu, unde pasagerii în deobşte sûnt siliţi a petrece óre întregi, convenirăm cu un Român de dincolo de Carpaţi. Conversaţia nóstră românéscă atrase pe un alt Român, a cărui esterior şi precum se simţi în decurs de vre-o câteva minute, disposiţii interióre dovediau pe veritabilul Blăjan. După un timp óre care Românul transcarpatin ne provocà a eşí din sala de mâncare pe peron sub cuvênt că, aerul din sală ar fi stricat prin fum.. „Bine ḑici, domnule,“ adause Blăjanul nostru, „că pare că nici nu este *vêntilăciune*....“ „Ce ai ḑis, Domnule?““, întrebă Ploiesténul. „Nu e *vêntilăciune*...“ repeţi Blăjanul. Vĕḑênd neînţelegerea noi esplicarăm Românului transcarpatin cuvêntul „Aoleo, domnule“ esclamă cel dintâiu, „dar *vêntilăciune* ḑiceţi Dvóstră în Ardeal?“ „„„Numai o parte din noi““““, fù rĕspunsul nostru. — *Unitatea limbei!*

Colectele făcute de comitetul dómnelor.

Colectantă: Sofie Fabritius:

Strada viţăilor, strada vălei mari (Schiffbäumel), strada văpsitorilor, strada vălei mici (Bachgasse) şi strada Mariei Wilh. Serafin 50 cr.; Ioh. Stenzel 50 cr.; Marie Krempels 20 cr.; S. Kleinrath 60 cr.; Marie Eder rufe şi legători. Carl Bock 1 fl.; şi rufe. S. Bock 40 cr.; şi legă tori. Sofie Mehrb rot 1 fl.; Ester Fleischer 60 cr.; şi rufe. Catharina Kessler 1 fl.; Ioh. Beutler. 50 cr.; Elise Paulini 1 fl.; S. Fernolendt 1 fl.; Iulie Wolff legători şi charpie. Carl Hoppe 1 fl.; Adolf Mülsteffen 1 fl.; Louise Mühlsteffen 24 năfrămi de legat, 24 de compresse şi charpie. Adele Brehm 30 cr.; Friedrich Ferenzi 50 cr.; Ioh. Mühlsteffen 50 cr.; Wilh. Nussbächer 1 fl.; Saida 50 cr.; Marie Stenzel 50 cr.; F. Landauer 10 cr.; Frau Tischler veştminte vechi. Cu totul 13 fl. 70 cr. v. a.

Collectantă: Camilla Iikeli:

Strada nóuă, strada chelarilor, strada ocnii: C. Henrich 2 fl.; Sofie Misselbacher 2 fl.; Ditmer 30 cr.; Iosefine Messe 1 fl.; Regine Weiter 40 cr.; Antonie Bohaczek 1 fl.; M. Weiss 50 cr.; Friederike Iikeli 1 fl.; Straus 10 cr.; E. Sersösö 50 cr.; Sofie Molnar 40 cr.; Georg Schmikl 10 cr.; Elise Albrecht 50 cr.; Karoline Thomas 1 fl.; 2 cămeşi, 2 părechi de ismene. Schubert şi Helm 30 cr.; Michael Binder 1 fl.; Elise Prissak 50 cr.; Elise Knall 10 cr.; Katharina Fleischer 5 cr.; L. H. 2 fl.; Karoline Maint, charpie. Ioh. Konnert 2 fl.; Iosefa Hügel 40 cr.; R. G. 50 cr.; S. M. 20 cr.; Regine Schneider 1 fl.; Elise Sonntag 10 cr.; Szabo 10 cr.; P. Dienel 20 cr.; Ioh. Ettel 50 cr.; K. M. 20 cr.; I. Z. 20 cr.; S. Connert 20 cr.; Emilie Spek 50 cr.; Pfingstgräf 50 cr.; M. D. 30 cr.; Therese Bleyer 30 cr.; Elise Klein 20 cr.; Kraus 20 cr.; Bodo Sandor 10 fl.; N. Schedetzky 1 fl.; E. M. 10 cr.; T. K. 20 cr.; Thomas Texter 50 cr.; Elise Hader 40 cr.; Rosalie Zay 1 fl.; charpie şi legători. A. B. 50 cr.; Georg Schulz 21 cr.; Regine Zetter 1 fl.; W. N. 50 cr.; Iulie Severinus 1 fl.; Karoline Wenrich 20 cr.; Louise Schnell 1 fl.; I. Untch 50 cr.; L. Papist 50 cr.; I. Neustädter 50 cr.; Stefan Kisch 50 cr.; Sofie Melzer 40 cr.; Antoinette de Barst 1 fl.; Rosa Rosenfeld 20 gulere F. W. 30 cr.; E. Bartmes 50 cr.; N. N. 10 cr.; Iohanna Zink 50 cr.; Sofia Ferner 20 cr.; Iohanna Kraus 1 fl.; Elise Woff 10 cr.; Ieanette Morscher 1 fl.; Katharina Theil 20 cr.; Anna Wotsch 20 cr.; Konnert 20 cr.; Elise Sohr 20 cr.; Katharina Wolff 20 cr.; Gregor Török 10 cr.; I. L. 20 cr.; F. Knall 10 cr.; K. I. 10 cr.; Kath. Morvaz 50 cr.; Ottilie Schnell 50 cr.; Kath. Anzgen 10 cr.; G. Zs. 15 cr.; Iulie Stirner 50 cr.; Regina Ritter 8 cr.; Antonie Treiber 10 cr.; Franz Wolff 10 cr.; Iohann Hafer 20 cr.; Adolf Konnert 10 cr.; Bertha Karschin 20 cr.; Moravetz 10 cr.; Elise Schatz 20 cr.; E. M. 10 cr.; Katharina Schenker 50 cr.; Regine Ludwig 30 cr.; Mihhael Singer 10 cr,; A. Auner 20 cr.; Barbara Hechter 30 cr.; Fried. Salmen 20 cr.; Marie Taub 10 cr.; Friederike Löw 20 cr.; Louise Schuster 30 cr.; Marie şi Fried. Lutsch 20 cr.; M. Iasch 50 cr.; charpie şi legători. Susanna Melitschka 20 cr.; N. N. 30 cr.; Rosine Brenner 50 cr. Iohanna Mökesch 50 cr.; N. N. 5 cr.; Anna Nussbaum 30 cr.; Daniel Szöcs 20 cr.; H. Müller 40 cr.; — Cu totul 61 fl. 67 cr. v. a.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Viena, 14 Octobre n. „Neue freie Presse“ află: că demobilisarea parţială a armatei de ocupaţiune este decisă. Disposiţiunile corespunḑătóre sûnt deja făcute.

Agram, 14 Octobre n. Dieta a primit adresa în desbatere generală cu tóte voturile contra şepte, după ce banul a combătut tecstul adresei privitor la anecsarea Bosniei şi ş'a reservat dreptul mai departe pentru desbaterea specială.

Berlin, 14 Octobre n. Parlamentul german, paragraful din legea socialistică, privitor la oprirea tipăriturilor socialiste l'a respins atât după cum îl formase proiectul regimului cât şi tecstul comisiunei.

Petersburg, 14 Octomvre n. O depeşă circulară cătră representanţii rusesci arată neputinţa guvernului turcesc şi cere acţiune comună din partea puterilor signatare spre esecutarea definitivă a tratatului din Berlin.

Bursa de Viena

din 14 Octombre n. 1878.

Acţiuni de credit	223 75
Împrumutul naţ. 5% (argint)	62 70
Împrumutul de stat din 1860	110 50
London	117 35
Argint	100 —
Galbin	5 58
Napoleon d'aur (poli)	9 38
Valuta nóuă imperială germană	57 90

Nr. 176 1878.

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei gr. or. de a III clasă în comuna Şulumberg protopresbiteratul tractului Nocrich-Cincu mare, se escrie prin acésta de nou concurs cu terminul până la 30 Octobre 1878.

Emolumentele sûnt;

a) porţiunea canonică de 10 jugere pămênt arător şi de fênaţ.

b) dela circa 120 familii Români şi neorustici câte una ferdelă de cucuruz în grăunţe.

c) dela atâtea familii venitele stolari staverite în sinodul ppresbiteral care tóte împreună vor da suma recerută de clasa a III.

Doritorii de a ocupa acésta parochie vor avé a-şi aşterne petiţiunile instruate după prescrisele statutului organic la cubscrisul până la terminul indicat.

Nocrich, în 15 August 1878.

În conşelegere cu comitetul parochiale oficiul protopopesc gr. or.

Grigoriu Maier m. p.
adm. ppesc.

1—3

CONCURS.

Cu învoirea Preavenerabilului consistoriu archidiecesan din 5 Iuliu a. c. Nr. 1710 pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Ioan Man din Fântâna cu filia Hogiz în protopresbiteratul Paloşului se escrie concurs până în 26 Octombre a. c. în care ḑi va fi şi alegerea.

Cu acest post sûnt împreunate jumĕtate parte din tóte venitele unei parochii de clas'a a III-a în suma de 220 fl. v. a.

Doritorii de a concurge la acest post 'şi vor adresa concursele provedute cu documentele recerute de statutul organic §. 13 şi dîsposiţiunilor sinodului din anul 1873 §. 16 la subsĕmnatul.

Paloş, 17 Septembre 1878.

În conţelegere cucomitetul parochial.

Teofil Gheaja m. p.
adm. ppresb.

2—3

Anunciu.

Prin care se face publicamente cunoscut cumcă jirovina (ghinde şi fagul-sĕmênţa) din pĕdurile ce se află pe teritoriul comunei Mihaleni fostul comitat al Zarandului şi este proprietatea fondului gimnasiului rom. gr. or. din Bradu se va esarênda pe calea licitaţiunei publice în 26 Octombre a. c. st n. în cancelaria gimnasiului din Bradu, pe una durată până la 5 Maiu 1879 st. n.

Doritorii de a o lua şi până atunci se pot înţelege în tóte joiele cu epitropia fondului în cancelăria gimnasiulu amintit în Bradu, în alte ḑile în cancelaria advocatului Teodor Papiu în Baia de Criş.

Dat în Bradu în 9 Octombre 1878.

1—3 *epitropia fondului.*

Babeş-Bolyai University Library Cluj

ABONAMENT
la
„Albina Carpaţilor“,

fóiă beletristică, scientifică şi literară cu illustraţiuni.

Redactor: ***Iosif Popescu.*** Editor: ***Visarion Roman.***

După o întrerupere de trei luni, căşunată prin mórtea redactorului Ioan Al. Lăpĕdat, ***„Albina Carpaţilor“*** reapare.

Prin acésta se realiséză o dorinţă esprimată de repeţite ori de numerosul public, care a binevoit a sprigini cu căldură acéstă lucrare.

Noul redactor a ***„Albinei Carpaţilor“*** este cunoscut cetitorilor noştri ca fost colaborator al acestei foi. În tot timpul bólei îndelungate a regretatului ***Ioan Al. Lăpĕdat,*** Domnul ***Iosif Popescu*** a purtat tótă sarcina redacţiunei.

Ca unul, care singur cunoscea mai bine spiritul întreprinderei si principiele conducătóre ale lui Lăpĕdat, dênsul este chiămat să continueze o lucrare atât de frumósă şi atât de apreţuită de publicul român.

Programul fóiei remâne acelaşi, de óre-ce aici nu e vorba de un început, ci de o continuare.

Ca se se înlesnéscă înse respândirea ḑiarului şi în clasele mai lipsite ale societăţii, am găsit cu cale, să reducem preţul abonamentului, chiar cu óre care modificări în ediţiunea foii.

Étă aceste modificări.

Diarul va apărea începênd dela 15 Octomvre st. v. anul curent de ***dóue ori pe lună,*** anume la 15 şi ultima fiă-cărei luni, în numeri insĕ ***de câte dóuĕ cóle*** tipar des cu ilustraţiuni bune. Afară de aceea se va continua ediţiunea în volumuri lunare de câte 4 cóle

Preţul abonamentului se reduce precum urméză:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentrn România:	
Pe an	6 fl. — cr.	Pe an	16 lei.
„ 6 luni	3 „ — „	„ 6 luni	8 „
„ 3 luni	1 „ 50 cr.	„ 3 „	4 „

Un volum costă 50 cruceri séu un leu 40 bani.

Abonamentele se fac la editorul **Visarion Roman** în Sibiiu séu prin corespondinţii noştri şi prin librăriele de dincóce şi de dincolo de Carpaţi, în fine la tóte oficiele poştali

Domnii, cari se abonaseră pe întreg anul 1878 fără a fi dispus încă asupra restului de abonament de 4 fiorini, séu 11 lei, remân abonaţi pe timpul cât ajunge acest rest, ori mai trămiţênd 2 fiorini séu 5 franci se consideră de abonaţi pe întreg anul 1878—1879.

Anul ***„Albinei Carpaţilor“*** începe cu 1 Octobre a fiă-căruí an şi se termină cu 30 Septembre a anului următor.

Încredinţăm pe onor. public, că nu vom cruţa nici o jertfă pentru a corespunde aşteptărilor.

Facem un apel călduros cătră toţi Românii, să sprigineşcă o întreprindere literară unică în feliul ei, şi care s'a început sub cele mai bune auspicii. *)

Sibiiu, în 1 Septembre 1878.

Editura „Albinei Carpaţilor“.

*) Alăturăm la Nrul de astăḑi o listă de abonament la „Albina Carpaţilor“.

Redactor respunḑĕtor: **Nicolau Cristea.** Editura şi tiparul tipografiei archidiecesane.